

TENTATIV DAGSORDEN FOR FORSKNINGSKOMITEEN 5. DESEMBER 2022

Sted: LINKEN, Georg Sverdrups Hus, Universitetsbiblioteket

Tid: 12.15 - 14.00

Godkjenning av innkalling og referat fra forrige møte

Sak 63/22 Informasjon om nasjonal prosess for innspill til ny strategisk plan for Horisont Europa 2025-2027

Bakgrunn: Kunnskapsdepartementet (KD) leder arbeidet med en nasjonal prosess som skal gi innspill til ny strategisk plan for Horisont Europa 2025-2027. Norske representanter i programkomiteene/klyngene og de nasjonale referansegruppene vil bli involvert i arbeidet med et posisjonsnotat. Videre vil UHR inviteres til å gi sitt innspill. UiO og Forskningskomiteen har mulighet til å spille inn i forbindelse med Kommisjonens åpne, nettbaserte høring (nov. 2022 - feb. 2023). Seniorrådgiver Kristine Naterstad fra KD presenterte hvordan de arbeider med disse problemstillingene og den pågående diskusjonen om nasjonale prioriteringer for siste del av Horisont Europa (se vedlagt presentasjon).

Noen hovedpunkter fra presentasjonen og diskusjonen:

- Horisont Europa opererer med toårige strategiske planer for større fleksibilitet. Formålet med Strategisk plan er å møte endrede strategiske utfordringer samt koordinere på tvers av sektorer.
- Strategisk plan er spesielt rettet mot Pillar 2, med tre virkemidler som verktøy:
  - Regulære utlysninger
  - Partnerskap
  - Samfunnsutfordringer
- KD koordinerer innspill til den strategiske planen for 2025-27, med plan om å levere til den strategiske HEU konfigurasjonen i januar/februar 2023.
- Arbeidet følger hovedinndelingen i nåværende strategiske plan, og overordnede mål i Langtidsplan og Horisont Europa er ganske overlappende:
  - De fire strategiske føringene
  - Samfunnsoppdragene
  - Partnerskap
  - Internasjonalt samarbeid
  - Koblinger mellom de tre søylene i HEU
  - Særskilte forhold/tverrgående tematikk (specific issues)
- Norge er godt representert inn i alle tematiske klynger ved representanter fra sektordepartement og Forskningsrådet i programkomiteer. Dessuten er det opprettet nasjonale referansegrupper for alle områder i Horisont, som igjen forventes å spille inn i prosess for nasjonale prioriteringer.
- Utfordring at mye bestemmes innledningsvis og at det gir mindre rom for reell påvirkning senere.
- Universitetsalliansene lyttes til i EU, men det er ikke kjent at det er egne utlysninger rettet spesielt mot dem.
- Missions skulle i utgangspunktet være svært åpent, men oppleves av enkelte som lukket og har skapt mindre interesse i akademiske miljøer enn forventet.
- Større kompleksitet i virkemiddelapparatet krever større støtteapparat og mer interaksjon for å få suksess.
- Mange land har begrensede nasjonale forskningsmidler, og tvinges til å satse mer på Horisont. EUs strukturfond kan benyttes til å styrke forskning og innovasjon, og slik styrke deltagelse i internasjonalt forskningssamarbeid.

UNIVERSITETET I OSLO

Sak 64/22 Tildeling av UiOs interne midler til forskningsinfrastruktur 2022/2023 v/

Forskningsinfrastrukturutvalget har foretatt anbefaling om tildeling av UiOs interne midler til forskningsinfrastruktur 2022/2023 i hht. vedlagte saksfremlegg. Ved en inkurie ble opprinnelig feil vedlegg lagt ved innkallingen. Riktig vedlegg ble sendt ut samme dag og lagt frem i møtet. Viserektor Per Morten Sandset presenterte.

Forskningskomiteen støttet Forskningsinfrastrukturutvalgets fremlagte anbefaling om tildeling med vedlegg sendt ut 5. desember. Anbefalingen skal legges fram for rektoratet 8. desember for endelig godkjenning.

Sak 65/22 Løypemelding om arbeidet med helseanalyseplattformen

Som følge av at helseanalyseplattformen ble satt på pause fikk direktoratet for e-helse i oppdrag å vurdere alternative løsninger for etablering av dataplattform og analysetjenester. I oppdraget skulle de undersøke eksisterende tilbud og muligheter for gjenbruk av tjenester i UH- og helsesektoren. Viserektor Per Morten Sandset ga en statusoppdatering for arbeidet nasjonalt og relatert til BOTT.

Sak 66/22 Informasjon om sikkerhet og ansvarlig internasjonalt samarbeid

Myndighetenes arbeid med ansvarlig internasjonalt samarbeid (AIS) har tre løp: Revidering av eksportkontrollforskriften, utarbeiding av Nasjonale retningslinjer for ansvarlig internasjonalt samarbeid og Rundebordskonferansene om Kina. UiO vil bidra til disse prosessene, men vil også gjennomføre et internt arbeid for å sikre at vi har tilstrekkelig gode rutiner og bevisstgjøring på disse områdene. Seksjonsleder Malena Bakkevold orienterte kort om de nasjonale prosessene med utgangspunkt i vedlagte presentasjon

Sak 67/22 Saker til agendaen i 2023

Medlemmene av Forskningskomiteen foreslo saker til agendaen i Forskningskomiteen 2023.

Følgende punkter ble foreslått:

- Overordnet diskusjon om hvordan SKITF og Forskningskomiteens arbeid henger sammen.
- Saker om ph.d.-studiet og yngre forskere, inkl. karriereutvikling og generiske kurs.
- Behov for felles policy for ph.d.-kandidater som kommer med egne midler, hvilke krav skal man ha? De ulike fakultetene har ulike behov for å sikre bærekraft av sine programmer.
- Bedre koordinering av ph.d.-opptak, også mellom fakulteter og spesielt i kontekst av CircleU.
- Sikring av data, inkl. oppdateringer a la arbeidet med helseanalyseplattformen
- Åpne/lukkede data, hele Open Science diskusjonen. Vi har kommet langt på publisering, men Open Science er mye mer enn det. Hadde vært nyttig med en prognose om hva som kommer fremover av lokale og nasjonale prosesser. Hvilke store saker kan vi forvente å få på bordet? Hva tenker UiO om RBO-midler og øremerkinger?
- Suksesshistorier i forbindelse med i tematiske utlysninger og Pillar 2. Hvordan lykkes? Spesielt hvordan fakultetene jobber rent praktisk, kan vi samarbeide bedre? Kan vi påvirke for å dreie virkemidlene i en retning som bedre passer UiO?
- Hvordan hjelpe forskere som *nesten* lykkes med finansierings, hvordan gjødsle underskogen?
- Sosial innovasjon: behov for å brette ut dette begrepet og ramme det inn på nytt. Også relatert til bærekraftstrategien og hvordan vi tolker den og hvilke perspektiver man kan ha.
- Hvordan jobbe sammen for bedre ressursbruk? Inkl. å gi karrieremuligheter for teknisk-administrativt ansatte, ref «technicians commitment» i UK. Går på hva man har av ressurser på nivået «under» av forskere.

Korte orienteringssaker:

Sak 68/22 Oppfølging etter Cape Town ARUA

Bakgrunn: Over 30 universitetsledere fra ARUA og The Guild møttes 3. - 4. november i Cape Town for å diskutere utvikling av nye typer institusjonelle partnerskap basert på felles visjon om langsiktig bygging av forskningskapasitet og fremragende forskning ved afrikanske universiteter. Samarbeidet tar utgangspunkt i målsetningen i EUs og AUs felles Innovasjonsagenda (IA) fra februar 2022 om å styrke vitenskaps- og innovasjonssektorene i afrikanske land. The Guild og ARUA har i felleskap arbeidet over tid for å påvirke innholdet i IA i retning av forskningssamarbeid innenfor Clusters of Excellence (CloE). Dette er samarbeid som er gjensidig berikende og som går utover den vanlige «modellen» for samarbeid. Den store deltagelsen fra sentrale universitetsledere vitner om interesse for å gå videre og for å tenke nytt om samarbeidsformer. Åse Gornitzka orienterte om Cape Town møtet og oppfølging ved UiO.

Punkter fra presentasjonen og diskusjonen:

- Det er innenfor Clusters of Excellence det er mest aktuelt å etablere samarbeid, foreløpig to: et på energi og miljø og en på sustainable governance.
- De beste afrikanske institusjonene har mange friere, man må gjøre en vurdering på hvor og hvordan man vil gå videre.
- Alle fakulteter bes melde inn pågående samarbeid til Åse Gornitzka eller Sveinbjörn Hannesson

Sak 69/22 Utviklingsavtalen med KD

Bakgrunn: UiO leverte sitt forslag til utviklingsavtale til KD 20. september etter tilbakemeldinger fra Universitetsstyret 8. mars og 6. september (V-sak 35/22, ePhorte arkivsaknummer 21/2697). Universitetet i Oslo skal videreutvikle seg som et europeisk ledende forskningsintensivt breddeuniversitet. Utviklingsavtalen som er forankret i sektormål, Langtidsplan for forskning og høyere utdanning og i UiOs Strategi2030 består av tre mål som hver for seg krever et stort og dedikert kvalitetsarbeid. Som et stort klassiske breddeuniversitet har UiO et særskilt ansvar for det brede nasjonale utdannings- og kunnskapsoppdraget og for å være Norges fremste brohode mot Europa og det globale. Prorektor Åse Gornitzka orienterte.

Noen punkter fra diskusjonen:

- Overordnede målsettinger, mens styringsparameterne er noe mer spisset. Hvordan kan vi utvikle oss? Det målbare ville være å ha verdensledende forskningsmiljøer på alle fakulteter, å være ledende innen ERC.
- Ikke lette på trykket for å få suksess i Pillar 2 og 3 heller, prøve å få virkemidler som ligger mer i grenseflaten.
- Samfunnsinnovasjon må tydeliggjøres

Sak 70/22 UiO har signert Agreement on Reforming Research Assessment

Bakgrunn: I juli offentliggjorde EU-kommisjonen en avtale om reform av evaluering av forskning i Europa. Avtalen er resultat av flere måneder med forhandlinger og konsultasjoner mellom EU-kommisjonen og europeiske og internasjonale interessenter. Avtalen er tidligere blitt diskutert flere ganger i Forskningskomiteen, i tillegg til Dekanmøtet og i Universitetsstyret. Avtalen legger til rette for større bredde i vurdering av forskning og karriere, mer vekt på åpenhet og transparens og mindre vekt på ensidige indikatorer. UiO har allerede pågående og gjennomførte prosesser som er i henhold til avtalen (Kompetansevurderingsmatrisen UiO-KVM og nylig høring av Forskrift for rekruttering til vitenskapelige stillinger).

Prorektor Åse Gornitzka orienterer Forskningskomiteen om at UiO har signert avtalen.

UNIVERSITETET I OSLO

Sak 71/22 Skriftlig orientering: Innovasjonsfrokost på UiO 6. januar

Innovasjon er viktig for UiO. Dette kommer til uttrykk gjennom en rekke prosjekter, i utdanning og forskning, i satsinger som Oslo Science City og i samarbeid som Circle U. UiO ønsker å vise frem noe av innovasjonsvirksomheten gjennom arrangementer. Tidligere har det vært arrangert innovasjonskonferanse i januar, men denne legges nå til høsten. I stedet blir det et kortere arrangement i form av en frokost 6. januar. Denne skal fokusere på samfunnsinnovasjon, spesielt satsingen SPARK Samfunnsinnovasjon.

Det er både interne og eksterne målgrupper: Innovasjonsmiljøer (spesielt i Humsam-miljøene), forskningsdekaner, SPARK, studenter på innovasjonsstudier, InsjUiO, enheter dedikert til innovasjon, f. eks. TIK, ansatte som jobber med innovasjon, involverte som jobber med innovasjon i WP4 i Circle U, UiOs partnere i Oslo Science City, Forskningsrådet, Innovasjon Norge, forvaltning og myndigheter, presse og miljøer knyttet til SPARK-prosjektene som medvirker.

Lenke til arrangement er [her](#).

Møtedatoer vår 2023

Møtene er planlagt på datoene som er satt opp under. Møtene legges fortrinnsvis til 10. etg på Lucy Smiths Hus, men grunnet oppussing, er det foreløpig booket ekstra møterom for januar på Helga Engs Hus:

- Mandag 23. januar   12.15 - 14.00 (alternativt møterom Fakultetsstyrerommet HES)
- Mandag 27. februar   12.15 - 14.00
- Mandag 27. mars   12.15 - 14.00
- Mandag 24. april   12.15 - 14.00
- Mandag 22. mai   12.15 - 14.00
- Mandag 19. juni   12.15 - 14.00

Horisont Europa og strategisk plan 2025- 27

Kristine

UiO 05.12.2022

Horisont Europas strategiske plan 2025 - 27

- Hva er den strategiske planen for Horisont Europa?
- Hvordan jobber vi med denne i forhold til nasjonale prioriteringer?
- Tidsplan for den kommende strategiske planen

HORIZON EUROPE

EURATOM

SPECIFIC PROGRAMME IMPLEMENTING HORIZON EUROPE & EIT*

Exclusive focus on civil applications

Pillar I EXCELLENT SCIENCE

European Research Council

Marie Skłodowska-Curie

Research Infrastructures

Pillar II GLOBAL CHALLENGES & EUROPEAN INDUSTRIAL COMPETITIVENESS

Clusters

- Health
- Culture, Creativity & Inclusive Society
- Civil Security for Society
- Digital, Industry & Space
- Climate, Energy & Mobility
- Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture & Environment

Joint Research Centre

Pillar III INNOVATIVE EUROPE

European Innovation
Council

European Innovation
Ecosystems

European Institute of
Innovation & Technology*

WIDENING PARTICIPATION AND STRENGTHENING THE EUROPEAN RESEARCH AREA

Widening participation & spreading excellence

Reforming & Enhancing the European R&I system

Fusion

Fission

Joint
Research
Center

Strategisk planlegging

Six ambitions for Europe

A EUROPEAN GREEN DEAL

Striving to be the first climate-neutral continent

AN ECONOMY THAT WORKS FOR THE PEOPLE

Working for social fairness and prosperity

A EUROPE FIT FOR THE DIGITAL AGE

Grasping the opportunities from the digital age within safe and ethical boundaries

PROMOTING OUR EUROPEAN WAY OF LIFE

Building a Union of equality and diversity, standing up for justice and values

A STRONGER EUROPE IN THE WORLD

Strengthening our unique brand of responsible global leadership

A NEW PUSH FOR EUROPEAN DEMOCRACY

Nurturing, protecting and strengthening our democracy

Horisont Europas strategiske plan (2021 – 2024)

Den første strategiske planen har 4 strategiske føringer, den skal:

1. Fremme en åpen men strategisk autonomi ved å lede an i utviklingen av muliggjørende teknologier, sektorer og verdikjeder;
2. Gjenopprette Europas økosystem og biodiversitet, og bærekraftig forvaltning av naturressurser;
3. Europa skal bli den første digitalt styrte, sirkulære, klimanøytrale og bærekraftige økonomi; og å
4. Skape et mer robust, inkluderende og demokratisk europeisk samfunn

Kommisjonens evalueringer og analyser

- Midtveisevaluering av Horisont Europa med GAP-analyse av AP 2021– 24,
- Sluttevaluering av Horisont 2020,
- Vurdering av samfunnsoppdragene og av partnerskapene.
- Åpen on-line interessent høring (ny strategisk plan; slutt evaluering av H2020 og midtveisevaluering av Horisont Europa slått sammen)
- ‘Foresight’ prosjekt (Futures4Europe)

Norsk prosess – innspill til Horisont Europas strategiske komite

- KD koordinerer innspill til den strategiske planen for 2025 – 27, med plan om å levere til den strategiske HEU konfigurasjonen i januar/februar 2023
- Arbeidet følger hovedinndelingen i nåværende strategiske plan:
  - De fire strategiske føringene
  - Samfunnsoppdragene
  - Partnerskap
  - Internasjonalt samarbeid
  - Koblinger mellom de tre søylene i HEU
  - Særskilte forhold/tverrgående tematikk (‘specific issues’)
- Kortfattet, tidlig leveranse

Tidslinje, Horisont Europas Strategiske plan 2025 – 27

- **Des 2022 - Feb 2023:** Åpen on-line høring om HE strategisk plan 2025-27, sammen med ex-post evaluering av Horisont 2020 og interimsevaluering av Horisont Europa
- **Vår 2024:** Offentliggjøring av HE strategisk plan 2025-27

Kunnskapsdepartementet

Tverrgående tematikk i den strategiske planen:

Foresight –strategisk plan 2025 - 27

[Home](#) | [Futures4Europe](#)

Dypdykk i områdene:

- Climate and Geoengineering
- Geopolitical Reconfiguration
- Global Commons
- Hydrogen Economy
- Transhumanist Revolutions

UNIVERSITETET I OSLO

Informasjon om arbeidet med
sikkerhet og ansvarlig
internasjonalt samarbeid

Forskningskomiteen, 5.12.22

Malena Bakkevold
Seksjonsleder
Avdeling for forsknings- og innovasjonsadministrasjon

Utfordringen

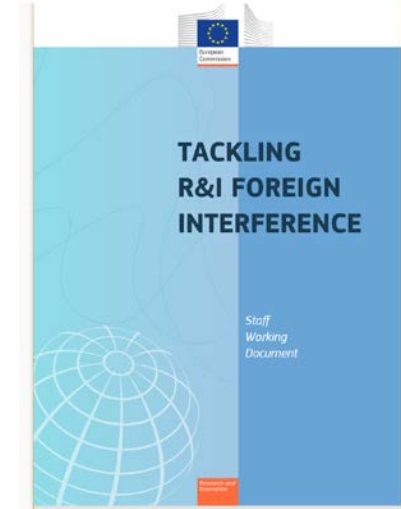
- Økt fokus på sikkerhet
- Opprettholde og øke det internasjonale forsknings- og utdanningssamarbeidet

SECURITY

Stort internasjonalt fokus på AIS

- EU, 2022: [Tackling R&I Foreign Interference](#)
- OECD, 2022: [Integrity and Security in the Global Research Ecosystem](#)
- Tyske, svenske, danske, nederlandske retningslinjer

Pågående nasjonale prosesser

I

Revisjon av
eksportkontrollforskriften

UD

II

Nasjonale retningslinjer
for AIS

HK-dir.

III

Rundebord om Kina

Samtlige ansvarlige
myndigheter

Nasjonale prosesser om ansvarlig internasjonalt samarbeid.

Tre «spor»	Prosess og frister	Resultater	Ansvarlig myndighet	Involverte fra UiO (fra ledelsen og i arbeidsgrupper)
Revisjon av eksportkontrollforskriften (Iranforskriften ses sammen med eksportkontrollforskriften)	Høringsinnspill sendt 28.6.22. Møte holdt med UD/Kontor for eksportkontroll 7.11.22. arbeidsgruppe for utarbeiding av veiledning til forskriften senhøst 2022	Revidert forskrift 2023	UD	HMSB v/ Johan T Løberg FIADM v/Malena Bakkevoll, Knut Tore Sandum og Martin S Eriksson (jurister) MN v/Fak.dir.Jo Døhl MED inviteres med i det videre arbeidet.
Nasjonale retningslinjer for ansvarlig internasjonalt samarbeid	Arbeidet organisert i fire workshops (WP) Utkast til retningslinjer skal foreligge innen 31.12.22 Høring vinter/vår 2023. Retningslinjer ferdig juni 2023	Nettplattform, juni 2023	KD, NFR, HK-dir	WP: Akademisk frihet: Mette HH WP: Cyber-sikkerhet og digitalisering: Malena B, FIADM*
Rundebord Kina**	To møter per år. Neste i febr.2023 på OsloMet	Løpende dialog med UH-sektorens ledelse.	KD, UD,FD,JD, NSM, NRF, HK-dir.	Mette HH Malena B, FIADM

Nasjonale retningslinjer

for ansvarlig internasjonalt samarbeid

HK-dir. koordinerer arbeidet i
tett samarbeid med Forskningsrådet

Frist: Første halvår 2023

Produkt: Nettside

Tematiske arbeidspakker:

- Akademiske verdier og ansvar
- Partnerskap
- Forskning, innovasjon og tverrsektorielt samarbeid
- Digitalt samarbeid- muligheter og utfordringer

Fakta grunnlag

NUPI rapport: [Utfordrende kunnskapssamarbeid: Etske og sikkerhetsrelaterte utfordringer som forskere og kunnskapsinstitusjoner i Norge møter i internasjonale samarbeid](#)

Norske retningslinjer for ansvarlig internasjonalt samarbeid forventes å bli i tråd med EU og de øvrige landene

- Avveininger mellom akademisk frihet og autonomi på den ene siden og sikkerhet på den andre
- Bør ikke hindre samarbeid eller stigmatisere grupper av forskere
- Må ikke være så kompliserte at de ikke kan gjennomføres i praksis

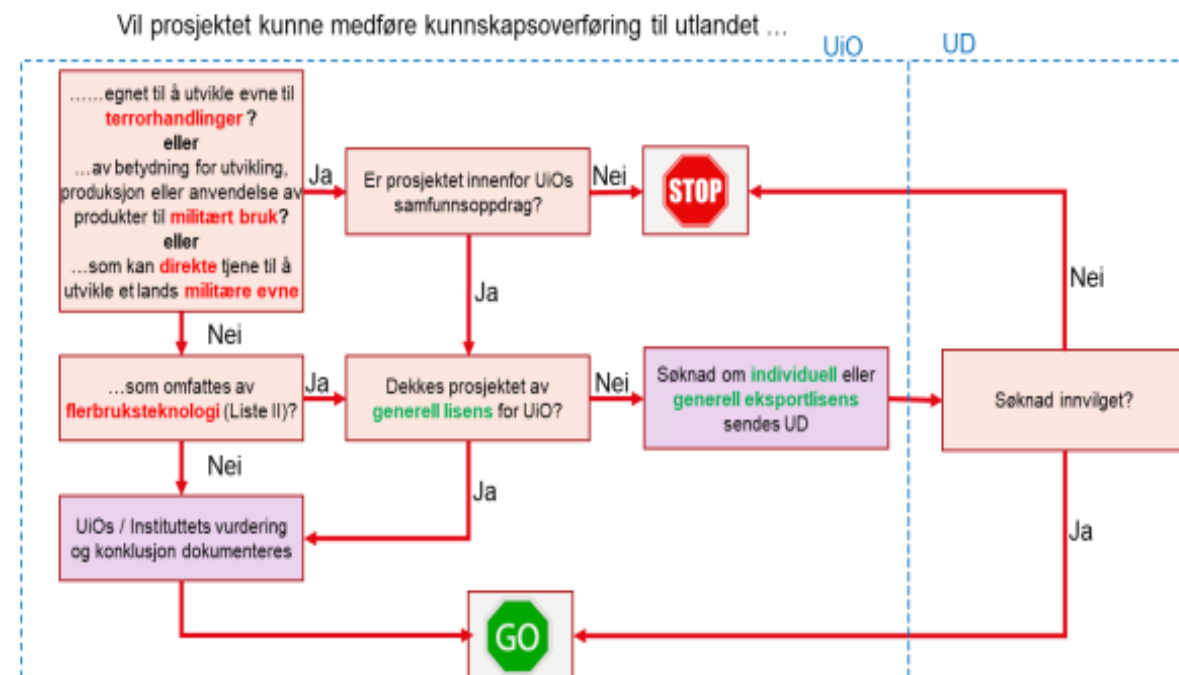

Eksportkontroll og kunnskapsoverføring

Forslag fra UiO, ligger i høringssvaret

- Vår 2022: «Utenriksdepartementet foreslår i høringsnotatet å tydeliggjøre eksportkontrollregelverket slik at vi får **mer målrettet kontroll av kunnskap med militære anvendelser som overføres** til utenlandske borgere og virksomheter.» (fra pressemeldingen om høringen)
- 2023: Ferdigstilling av eksportkontrollforskriften og veiledning til denne
- UiO opptatt av at systemet skal være mulig å implementere i praksis

Et gjennomførbart scenario

Rundebord Kina

Arbeidet med ansvarlighet startet med Kina

- Rundebord med departementene og UH-sektoren
- Etablert som en fast møteplass for norske kunnskapsmiljøer som har eller planlegger høyere utdannings- eller forskningssamarbeid med kinesiske partnere
- Formål: tilrettelegge for informasjonsdeling og dialog mellom relevante aktører på myndighets- og institusjonsnivå
- Neste møte på OsloMet feb 2023

UiOs ressurside for Kina

< Internasjonalt samarbeid

Forskningsamarbeid med Kina - ressurside

UiO ønsker å styrke akademisk samarbeid med Kina, og denne siden er tenkt som en enkel ressurs og sjekkliste for forskere som planlegger samarbeid.

Føringer Norge-Kina forskningssamarbeid <ul style="list-style-type: none"> ▪ Føringer for samarbeid med Kina ▪ Strategidokumenter ▪ Veikart for samarbeid	Datalagring <ul style="list-style-type: none"> ▪ Klassifisering, lagring og behandling av data ▪ Håndtering av sensitive data	Finansieringskilder <ul style="list-style-type: none"> ▪ Forskningsrådets programmer og aktiviteter ▪ EUs rammeprogram ▪ Kinesiske finansieringskilder ▪ Regler for finansiering ved samarbeid
Forskningsavtaler <ul style="list-style-type: none"> ▪ Intensjonsavtaler ▪ Samarbeidsavtaler i konkrete prosjekter ▪ Informasjonssikkerhet og IPR ▪ Eierskap og bruksrettigheter	Forskningsetikk <ul style="list-style-type: none"> ▪ Forskningsetikk og -integritet ▪ Akademisk frihet ▪ Personvern	Helsefaglige prosjekter <ul style="list-style-type: none"> ▪ Råd i ulike faser av prosjektet ▪ Forskningsadministrativ støtte

Intern prosess på UiO

Prosess og ambisjonsnivå på UiO blir klart i desember

Mulig kartlegging med informasjon fra enhetene

Dekanseminar vinter 2023

Prosess frem mot sommeren 2023

Proessen bør bygge bevissthet om

- ✓ Akademiske grunnverdier
- ✓ Relevante farer og utfordringer
- ✓ Hva vi kan gjøre

